

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
TUZLANSKI KANTON
KANTONALNI SUD U TUZLI
Broj: 03 0 U 020833 20 U
Tuzla, 19.07.2021. godine

Kantonalni sud u Tuzli, prilikom nejavnog rješavanja po sudiji pojedincu Predragu Krsmanoviću, uz sudjelovanje zapisničara Sadete Hadžismajlović, u upravnom sporu pokrenutom po tužbi tužilaca **D.Ž.H.** i **E.H.L.**, oboje iz S., ..., zastupanih po punomoćnici Seniji Poropat, advokatu iz Sarajeva, ul. Zaima Šarca broj 104., protiv rješenja tuženog: **Federalna uprava za geodetske i imovinsko-pravne poslove Sarajevo**, ul. Marka Marulića 2., broj 05-31-2-73/20, od 02.10.2020. godine, u upravnoj stvari **upisa promjena u katastarskom operatu**, dana 19.07.2021. godine donio je sljedeću:

P R E S U D U

Tužba **SE ODBIJA**.

O b r a z l o Ź e n j e

Protiv osporenog akta bliže opisanog u uvodu presude, kao konačnog u upravnom postupku, tužioci su ovom sudu dana 11.11.2020. godine, putem naprijed navedene punomoćnice, podnijeli dozvoljenu i blagovremenu tužbu za pokretanje upravnog spora.

Iz navoda tužbe slijedi da se osporeni akt pobija zbog razloga iz člana 12. tačka 2., 4. i 5. Zakona o upravnim sporovima („Službene novine Federacije BiH“ broj 9/05).

U tužbi se, između ostalog, posebno ističe: da su tužioci pravosnažnim rješenjima o nasljeđivanju, donesenim od strane Opštinskog suda u Gradačcu (od 3.06.2019. godine br. 28 0 O 069991 18 O, od 3.06.2019. godine, br. 28 0 O 069 993 18 O, br. 28 0 O 069 987 18 O, br. 28 0 O 055995 16 O od 15.04.2016. godine), te Opštinskog suda u Sarajevu (br. B 065-0-O-06-003164, od 22.1 1.2006. godine) postali suvlasnici nekretnina- zemljišta upisanih u zemljišnu knjigu Opštinskog suda u Gradačcu, u zk. ul. br. 128 K.O. ..., i da su, dana 17.12.2019. godine Gradu Gradačcu - Službi za geodetske i imovinsko-pravne poslove podnijeli zahtjev za upis u katastar, uz koji su kao dokaze podnijeli: navedena pravosnažna rješenja o nasljeđivanju, obavijest Opštine Gradačac od 28.10.2016. godine, zk. izvadak br. 128 k.o. ..., rješenja o nasljeđivanju iza ostavioca S.B. i S.T., i izvod iz posjedovnog lista br. ... , ..., ..., da je navedena Služba donijela predmetno prvostepeno rješenje br. 08-30-535/19, od 26.12.2019. godine, kojim je zahtjev odbila, uz obrazloženje da podnosioci zahtjeva nisu priložili dokumentaciju podobnu za provođenje promjena u katastarskom operatu, i da nema nikakvog osnova da organ postupi po njihovom zahtjevu, pri čemu su se pozvali na član 60. stav 2., u vezi sa članom 12. Zakona o premjeru i katastru zemljišta; da je tužena donijela osporeno rješenje br. 05-312-73/20 od 02.10.2020. godine da se žalba tužilaca odbija kao neosnovana, sa obrazloženjem da se predmetni zahtjev nije mogao usvojiti, jer rješenja o nasljeđivanju ne sadrže podatke katastra, pa je potrebno ili dopuniti rješenje o nasljeđivanju sa katastarskim podacima ili pokrenuti parnični postupak, jer o pravu na upis nikako ne može odlučiti opštinski organ koji održava katastar, pošto taj organ samo provodi odluke sudova i drugih nadležnih organa koji su kroz odgovarajući postupak raspravili o pravu na nekretninama i pravu na upis u katastar; da tuženi organ nije pravilno primijenio Zakon o premjeru i katastru zemljišta, jer nije nikako primijenio odredbe koje je morao primijeniti u ovoj upravnoj stvari: to jest članove: 5., 6., 8., 9., 56. i 57. Zakona o premjeru i katastru zemljišta, član 93. Zakona o zemljišnim knjigama, član 17., 28., 55., 371. st. 3. Zakona o stvarnim pravima, i član 41.

Pravilnika o postupanju u zemljišno-knjižnim stvarima; da iz utvrđenog činjeničnog stanja slijedi da su tužiocu suvlasnici i da su upisani u zemljišne knjige, ali da nisu upisani kao posjednici u katastar, jer nisu bili upisani ni njihovi prednici, koji su bili upisani u zemljišne knjige, prije uspostave katastra u opštini Gradačac, da taj katastar sadrži nedostatke, jer su upisane osobe kao posjednici koji nisu nikad bili upisani kao vlasnici, a upisani su u katastar bez propisanog postupka, jer o tome nisu nikad bili obavješteni vlasnici, pa su upisani bez pravnog osnova i po ništavom pravnom osnovu; da, "pošto je katastarski operat javna isprava, ona mora biti tačna, te je organ dužan izvršiti promjene bilo po zahtjevu korisnika ili po službenoj dužnosti po svom saznanju da bi katastarski operat bio tačan u smislu javne isprave, a on u konkretnom slučaju očito nije tačan", zbog čega su neosnovani argumenti koji iznose prvostepeni i drugostepeni organ u svojim rješenjima, da organi ne mogu otklanjati nedostatke i propuste u katastarskom operatu, a "očigledan je nedostatak ako su upisane osobe u katastar 2019/ 2020. godine, koje su mrtve od 1999. godine i od 2016. godine te protiv takvih osoba se i ne može voditi parnični postupak kao što pogrešno navodi tuženi organ, jer nemaju parničnu sposobnost"; da su sve ove činjenice poznate tuženom organu, kao i činjenice kojoj parceli novog premjera odgovara parcela starog premjera, i kako i kada je ustanovljen katastarski operat za predmetne nekretnine, i da "o upisu i parcelisanju nisu nikad obaviješteni vlasnici", ali da tuženi "ne postupa po navedenim propisima i po utvrđenim činjenicama" i da, "umjesto da sprovodi propise, navedeni organi svjesno iste krše, te čine štetu i opštem interesu i pojedinačnom interesu, to jest nanose štetu tužiteljima, jer su isti zbog navedenog uskraćeni u svojim vlasničkim pravima od strane tuženog organa i prvostepenog organa"; da su tužiocu podnijeli zahtjev i sudovima da dopune svoja ostavinska rješenja sa podacima iz katastra 17.02.2020. godine, ali da "do danas nisu dobili rješenja, te su mišljenja da do toga neće doći jer treba prvo ispraviti katastar kako predlažu tužitelji".

Tužbom se predlaže da sud poništi osporeno rješenje, i da se katastar Opštine Gradačac k.o. ..., u pogledu posjeda, usaglasi sa podacima iz zemljišnih knjiga, zk izvadak ... br. ..., te da se briše upisano stanje posjeda posjednika u B listu kako slijedi:

1. S.M.B. iz G. ... - na parceli 344 naziv parcele Mešička, površine 15255 šuma 3 klase,
2. A.A.E.,G. ... na parceli 345 naziv parcele Cigankuša površine 8738 oranica /njiva 8. klase , broj parcele 346 naziv parcele: Njivica površine: 4690 voćnjak 5 klase površine 4690
3. V.Č.Č., ... broj parcele 347/1 naziv parcele Mešička površie 22341 šuma 3. klase površine 22341, broj parcele 348/1 Mešička površine 5911 Pašnjak 3 klase površine 5911, broj parcele 348/3 naziv parcele Mešička površine 2997 pašnjak 3 klase površine 2997, broj parcele 348/4 put površine 381 prilazni put površine 381, broj parcele 348/6 naziv parcele Mešička površine 399 pašnjak 3 klase površine 399 ukupne površine 32.029 m²
4. V.S.M. rod. M. iz M. ... sa udjelom 1/1 parcele 347/2 naziv parcele Mešička površine 10614 šuma 3. klase površine 10614, broj parcele 349/1 naziv parcele Mešička površine 10774 Pašnjak 3. klase površine 10774, broj parcele 349/2 Mešička površine 5888 šuma 3. klase površine 5888
5. S.S.S., S. ... broj parcele 348/5 Mešička površine 2102 pašnjak 3 klase površine 2102
6. L.K.R. r. S., ... broj parcele 351 naziv parcele Mešička površine 5792 voćnjak 4. klase površine 5792, broj parcele 352 Mešička površine 5051 [oranica] njiva 7. klase površine 5051, ukupne površine 10.843,
7. S.M.T. K. ... broj parcele 354 naziv parcele Mešička površine 13992 šuma 3 klase površine 13992,

a da se, umjesto brisanih, kao posjednici-suvlasnici upišu:

1. H. (H.) S.1 iz S. ... sa 1/4 na svim navedenim parcelama,
2. H. (H.) S.2 iz S. ... sa 1/4 na svim navedenim parcelama,
3. H. (H.) E. iz S. ... sa 1/4 na svim navedenim parcelama. “

U tužbi se predlaže da tuženi tužiocima naknadi troškove postupka u roku od 30 dana pod prijetnjom prinudnog izvršenja, i to za sastav tužbe, u iznosu od 288,00 KM, i za sastav žalbe (protiv prvostepenog akta), u iznosu od 288,00 KM, te da sud donese **presudu zbog izostanka**, u slučaju da tuženi **ne dostavi odgovor na tužbu** u zakonskom roku.

Tuženi je u odgovoru na tužbu predložio da sud tužbu odbije kao neosnovanu.

Tužba nije osnovana.

Nakon što je razmotrio tužbu, odgovor na tužbu i sve upravne spise, sud je ispitao zakonitost osporenog rješenja, pa je, cijeneći zahtjev, navode i razloge istaknute u tužbi i odgovoru na tužbu, kao i sve odlučne činjenice, dokaze i podatke iz predmetnih upravnih spisa, odlučio kao u izreci presude iz slijedećih razloga:

Iz stanja u spisu slijedi da je tužena strana osporenim aktom odbila kao neosnovanu žalbu tužilaca izjavljenu protiv prvostepenog rješenja Gradske službe za geodetske i imovinsko-pravne poslove Grada Gradačac, br. 08-30-1535/19, od 26.12.2019. godine, kojim je odbijen zahtjev tužilaca za promjenu upisanih posjednika u katastarskom operatu.

Iz činjenica predmeta slijedi: da su, dana 17.12.2019. godine, tužioci prvostepenom organu, putem predmetne punomoćnice, podnijeli zahtjev za promjena u katastarskom operatu; da je u zahtjevu navedeno da se upis promjena traži na osnovu više rješenja o nasljeđivanju, koja su priložena uz zahtjev, i koja su donesena od strane Adnana Jašarevića, zamjenika notara, sa službenim sjedištem u Gradačcu, kojima su tužioci određeni za zakonske naslijednike suvlasničkih dijelova ostaviteljica bliže opisanih u tim rješenjima, i to na nekretninama upisanim u zemljišno-knjižne uloške u zemljišno-knjižnom uredu Opštinskog suda u Gradačcu, bliže opisanim u priloženim ostavinskim rješenjima; da su podaci o nekretninama za koje je podnesen zahtjev za upis promjena u katastarskom operatu, u svim priloženim ostavinskim rješenjima navedeni prema starom katastarskom premjeru, koji podaci ne odgovaraju podacima novog katastarskog premjera koji su u katastarskom operatu bili upisani u momentu podnošenja tog zahtjeva, jer se razlikuju i po **upisanim katastarskim korisnicima** /posjednicima/, i po **brojevima, nazivima i površinama katastarskih parcela** za koje se traži promjena katastarskih podataka; da je prvostepeni organ, nakon što je u postupku po zahtjevu utvrdio da nijedna od isprava koje su tužioci dostavili uz zahtjev **ne sadrži podatke identične onima koji su za nekretnine iz tih isprava upisane u katastarskom operatu**, donio prvostepeno rješenje, kojim je zahtjev tužilaca odbio kao neosnovan, pozivajući se na odredbe člana 60. stav 2., u vezi sa članom 12. Zakona o premjeru i katastru zemljišta ("Službeni list SR BiH" broj 14/78, 12/87 i 26/90).

Protiv prvostepenog rješenja tužioci su izjavili žalbu tuženom, koji je, rješenjem koje se pobija predmetnom tužbom, žalbu odbio kao neosnovanu, nalazeći da je pobijani akt prvostepenog organa u svemu pravilan i zakonit.

Imajući u vidu izloženo, sud je ocijenio da nije osnovan nijedan od razloga tužbe.

Naime, tužioci su u konkretnom slučaju predmetnim zahtjevom tražili da se za nekretnine bliže opisane u zahtjevu izvrši **upis promjena u katastarskom operatu** na osnovu ostavinskih rješenja, koja, i po ocjeni suda, **ne predstavljaju valjan pravni osnov** za upis traženih promjena, ni po odredbama Zakona o premjeru i katastru zemljišta - "Službeni list SRBiH" broj 14/78, 12/87 i 26/90, i "Službeni list SRBiH" broj 4/93, 13/94 (koji Zakon se, shodno odredbama člana 211. Zakona o premjeru i katastru nekretnina - "Službeni list SRBiH" broj 22/84, 12/87, 26/90 i 36/90, te "Službeni list RBiH" broj 4/93 i 13/94, primjenjuje do uspostavljanja katastra nekretnina po odredbama Zakona o premjeru i katastru nekretnina), ni po odredbama Zakona o premjeru i katastru nekretnina ("Službeni list SRBiH" broj 22/84,

12/87, 26/90 i 36/90, te “Službeni list RBiH” broj 4/93 i 13/94), ni po odredbama bilo kog drugog materijalnog zakonu.

Odredbama člana 60. stav 2. Zakona o premjeru i katastru zemljišta - “Službeni list SRBiH” broj 14/78, 12/87 i 26/90, i “Službeni list SRBiH” broj 4/93, 13/94 (koji Zakon se, shodno odredbama člana 211. Zakona o premjeru i katastru nekretnina - “Službeni list SRBiH” broj 22/84, 12/87, 26/90 i 36/90, te “Službeni list RBiH” broj 4/93 i 13/94, primjenjuje do uspostavljanja katastra nekretnina po odredbama Zakona o premjeru i katastru nekretnina) propisano je da se ***promjene korisnika u katastarskom operatu provode na osnovu pravosnažne odluke suda ili drugog nadležnog organa, kao i na osnovu ugovora ovjerenog kod suda, dok je odredbama stava 4. istog člana tog Zakona propisano da se, dok se ne provedu promjene u katastarskom operatu, uzima kao tačno stanje koje proizilazi iz katastarskog operata.***

Dalje, odredbama člana 12. stav 1. tog Zakona propisano je da su *sudovi i drugi organi koji rješavaju o vlasništvu i drugim stvarnim pravima na nekretninama, dužni da u aktima kojima rješavaju o tim pravima označavaju nekretnine prema podacima premjera i katastra zemljišta i da te akte po njihovoj pravosnažnosti dostave opštinskom organu uprave nadležnom za poslove katastra, dok je odredbama člana 26. stav 1. i 2. istog Zakona propisano da katastar zemljišta, pored ostalog, sadrži i podatke o korisnicima parcela, te da se ti podaci upisuju u katastarski operat.*

Pored toga, odredbama člana 141. Zakona o premjeru i katastru nekretnina (“Službeni list SRBiH” broj 22/84, 12/87, 26/90 i 36/90, te “Službeni list RBiH” broj 4/93 i 13/94), propisano je da su *upisi prava u katastar nekretnina dozvoljeni samo na nekretninama lica koje je, u vrijeme prijema odluke nadležnog organa ili isprave o pravnom poslu ili zahtjeva, upisano kao vlasnik nekretnina ili nosilac prava ili je u isto vrijeme kao takvo uknjiženo ili predbilježeno, dok je odredbama člana 119. istog Zakona propisano da sve isprave na osnovu kojih se stiču, prenose, ograničavaju ili prestaju prava na nekretninama moraju sadržavati valjan pravni osnov i podatke o nekretninama iz katastra nekretnina.*

Iz sadržaja oba navedena Zakona proizilazi da se upis prava u katastarskom operatu može zakonito izvršiti samo na osnovu isprava navedenih u tim Zakonima, i to pod uslovom da se podaci u tim ispravama u pogledu već **upisanog korisnika prava slažu sa podacima upisanim u katastarskom operatu**, i da se katastarski podaci, u ispravi na osnovu koje se traži upis promjena, **slažu** sa podacima koji su u katastarskom operatu upisani u momentu prijema zahtjeva za upis u pogledu katastarskog broja, i drugih **bitnih identifikacionih podataka**.

Prema tome, ukoliko se ti podaci u ispravi kojom se traži upis promjena **ne slažu sa aktuelnim katastarskim podacima**, zahtjev za upis **treba odbiti kao neosnovan**, jer bi bio nezakonit.

Ovakvo zakonsko rješenje je po shvatanju suda logično ne samo iz razloga što se na taj način štiti povjerenje u katastar nekretnina (koji po odredbama člana 9. stav 1. Zakona o premjeru i katastru nekretnina **predstavlja javnu knjigu**), nego i zbog toga što bi se u slučaju dozvole upisa promjena u takvom slučaju **mogla ugroziti stečena prava novoupisanog posjednika**, koja su legalno stečena nakon sačinjavanja isprave na osnovu koje se traži upis promjena, zbog čega sud smatra da je u interesu lica koja su, na osnovu bilo koje isprave, stekla pravo na upis promjena u katastru, da takav upis **zatraže što prije**, jer, u suprotnom, sami **snose rizik, odgovornost za sve eventualne štetne posljedice** neblagovremenog upisa.

U konkretnom slučaju, iz nespornih činjenica predmeta proizilazi da se katastarski podaci u ostavinskim rješenjima na osnovu kojih tužioci traže upis promjena, **ne slažu sa podacima upisanim u katastarskom operatu**, jer se razlikuju i po **upisanim katastarskim korisnicima** /posjednicima/, i po **brojevima, nazivima i površinama katastarskih parcela** za koje se traži promjena katastarskih podataka, zbog čega i sud smatra da je zahtjev tužilaca neosnovan.

Sud je neosnovanim ocijenio i zahtjev tužbe da, u slučaju da tuženi u zakonskom roku **ne dostavi odgovor na tužbu**, donese **presudu zbog "izostanka"**.

Ovo stoga što je postupak za postupanje u upravnim sporovima, vezano za dostavljanje tužbe na odgovor tuženoj strani (i/ili zainteresovanim licima), regulisan odredbama člana 27. Zakona o upravnim sporovima („Službene novine Federacije BiH“, broj 9/05), i što tim, a ni drugim odredbama tog Zakona, nije propisano da, u slučaju kada tuženi (i/ili zainteresovano lice) u zakonskom roku **ne dostave sudu odgovor na tužbu** za pokretanje upravnog spora, sud može donijeti **presudu zbog "izostanka"** (kako se predlaže u tužbi), a ni presudu zbog **"propuštanja"**, koja presuda se, u parničnom postupku, može donijeti po odredbama člana 182. Zakona o parničnom postupku („Službene novine Federacije BiH“ broj 53/03, 73/05, 19/06 i 98/15).

S tim u vezi, sud smatra da se odgovarajuće odredbe Zakona o parničnom postupku u upravnom sporu mogu zakonito primjeniti **isključivo** u slučaju kada Zakon o upravnim sporovima **ne sadrži odredbe o postupku u upravnim sporovima**, a u konkretnom slučaju, kao što je naprijed navedeno, Zakon o upravnim sporovima **sadrži odredbe o postupku u upravnim sporovima** (član 27.) u vezi **dostavljanja tužbe na odgovor** tuženoj strani (i/ili zainteresovanim licima).

Navedeno pravno stanovište sadržano je i u odluci Ustavnog suda Bosne i Hercegovine broj AP-5055/18, od 15. januara 2020. godine ("Službeni glasnik BiH, broj 8/20").

Pored toga, sud smatra da odredbe člana 182. Zakona o parničnom postupku nisu primjenjive na situaciju u kojoj tuženi (i/ili zainteresovano lice) u zakonskom roku **ne dostave sudu odgovor na tužbu** za pokretanje upravnog spora i zbog nepremostivih razlika i specifičnosti u pogledu učesnika i prirode postupka u kojem se sudi u upravnom sporu, u odnosu na parnični postupak.

Sud je detaljno cijenio i analizirao pomenute i sve ostale navode tužbe, ali je, s obzirom na izloženo nesporno utvrđeno činjenično stanje, ocijenio da oni po procesnom i materijalnom pravu ne mogu uticati na drugačije rješavanje ove upravne stvari i drugačije presuđenje, zbog čega je, na osnovu odredaba člana 36. stav 1. i 2. Zakona o upravnim sporovima („Službene novine Federacije BiH“ broj 9/05), valjalo odlučiti kao u izreci presude.

Z a p i s n i č a r:
Sadeta Hadžismajlović, s.r.

S u d i j a:
Predrag Krsmanović, s.r.

POUKA: Protiv ove presude nije dozvoljena žalba.